

U spomen Jani Zvarovoj

(1943-1917)

Profesorica Jana Zvarova napustila nas je u srpnju 2017. godine. Svoju zadnju ideju o specijalnom broju časopisa *International Journal on Biomedicine and Healthcare* posvećenom ženama u medicinskoj informatici nije uspjela realizirati do kraja - premda je na njoj radila do zadnjeg trenutka svog života. Ni tjedan dana nije prošlo od našeg zadnjeg „razgovora“ putem e-pošte kada je stigla vijest da Jane više nema. No, njezina ideja nije umrla s njom, realizirale su je Pirkko i Diane.

Profesorica Jana Zvarova doista bijaše pionirka medicinske informatike. I mi u Hrvatskoj sjećamo je se – bila je pozvani predavač na jednom od naših simpozija (Split, 1997). Bila je znanstvenica i profesorica medicinske informatike, biostatistike i epidemiologije na Karlovom sveučilištu u Pragu gdje je 1999. izabrana za redovitog profesora.

Godinama je bila izuzetno aktivna kao češki predstavnik u Europskoj federaciji za medicinsku informatiku (EFMI) i Međunarodnoj asocijaciji za medicinsku informatiku (IMIA).

U Republici Češkoj Jana Zvarova je pokrenula obrazovne programe iz medicinske informatike kao i odgovarajuće istraživačke aktivnosti. Osnovala je EuroMISE kao udruženje mentora s ciljem suradnje čeških i stranih eksperata u području biomedicinske informatike i srodnih područja, na razvoju samih područja i prijenosu znanja i iskustava mlađim znanstvenicima, istraživačima, edukatorima, zdravstvenim profesionalcima i svima onima koji pokazuju interes za to.

Bila je osoba izvanrednih radnih sposobnosti. Uvijek, i u vlastitim istraživanjima, inzistirala je da se nova teorijska znanja prenose i primjenjuju u biomedicini, posebno u epidemiologiji i javnom zdravstvu.

Publicirala je 10 monografija i više od 300 članaka u recenziranim časopisima. Ukupan broj citata njezinih radova je više od 600. Također, bila je glavni autor triju patenata usmjerenih na biomedicinu. Organizirala je nekoliko međunarodnih konferencija (IMIA i EFMI) i radionica u Pragu. U 2015. godini, bila je nominirana za počasnog člana Europske federacije Medicinske informatike (FEFMI), a 2017. godine izabrana je za člana Međunarodne akademije za informatiku u zdravstvenim znanostima (International Academy of Health Sciences Informatics).

Mi, žene, koje smo dobile priliku ispričati svoju osobnu medicinskoinformatičku priču u specijalnom broju časopisa imale smo privilegiju poznavati Janu, učiti i raditi s njom. Bila je profesor, bila je kolegica, bila je prijatelj. Svojom energijom djelovala je i na sve nas. Uvijek ćemo je se sjećati.

Specijalni broj časopisa *International Journal on Biomedicine and Healthcare* (Volume 5 (2017), Issue 2) nalazi se na adresi:

<http://www.ijbh.org/ijbh2017-2.pdf>

Uz sjećanje na profesoricu Janu Zvarovu u uvodniku koji su napisale Pirkko Nykanen i Diane Whitehouse nalaze se i sljedeći biografski članci:

1. Ammenwerth E. An Austrian perspective on medical informatics

2. Ball M.J. A Personal Journey into the field of Healthcare Informatics: Looking back and considering the future
3. Boyer C. e-Health in Switzerland: developments and challenges
4. Grimson J. An Irish engineer's perspective on Health Informatics
5. de Keizer N The Health Informatics research of a Dutch female scientist.
6. Kern J. Health or Medical Informatics in Education, Healthcare, and Research: The Croatian Perspective
7. Knaup P. The evolution of medical informatics in Germany: From structured clinical documentation to decision support for individualized therapy
8. Koch S. Data Collection Health informatics in Sweden – a personal view
9. Moen A. Diversity in Health Informatics
10. Nykanen P. Health informatics – my way from medical technology to health informatics in Finland
11. Peleg M. Health Informatics in Israel: a focus on clinical decision support
12. Roberts J. A long and varied career in international Health Informatics
13. Seroussi B. From Probability-Based Systems to Expert Systems and Guideline-Based Clinical Decision Support Systems: Using Health Information Technology to Improve the Quality of Care
14. Stoicu-Tivadar L. 62–65 Digital health: Reflections on an organic career
15. Whitehouse D. Healthcare Informatics – a Wonderland

Josipa Kern